Program i treści kształcenia

Szkoła Doktorska w dyscyplinie nauk o kulturze fizycznej

Akademii Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu

zgodnie z Uchwałą Senatu nr 134/2019 z dnia 21 maja 2019

Cel kształcenia: Wyposażenie młodych pracowników nauki, jakimi są doktoranci, w niezbędne narzędzia (wiedzę, umiejętności i kompetencje) potrzebne do realizacji badań naukowych na wysokim poziomie, zakończonych dysertacją na stopień doktora w dyscyplinie nauk o kulturze fizycznej.

Poznań

Przedmioty	*Godziny*	*Semestry*							
	łącznie	***1***	***2***	***3***	***4***	***5***	***6***	***7***	***8***
Realizacja badań naukowych*	*Zgodnie z regulaminem Szkoły Doktorskiej i Indywidualnym Planem Badawczym*								
Aparat pojęciowy nauk o kulturze fizycznej	30	30							
Filozofia i etyka nauki	30		30						
Metodologia pracy naukowej	40	20	20						
Metody statystyczne w badaniach naukowych	40	20	20						
Formalne aspekty uprawiania nauki									
dzień informacyjny	6	6							
korzystanie z baz literaturowych	6	6							
wniosek do komisji bioetycznej	4	4							
listy czasopism naukowych, miary bibliometryczne	4	4							
proces publikacyjny (czasopisma recenzowane), zasady ustalania współautorstwa publikacji prac naukowych, zjawisko drapieżnych wydawców/czasopism	15		15						
finansowanie nauki (instytucje)	6	6							
przygotowanie wniosku grantowego	6	6							
zarządzanie projektem badawczym	6		6						
kierowanie zespołem badawczym, współpraca	6		6						
komercjalizacja badań, przedsiębiorczość	6		6						
warsztaty prezentacji i autoprezentacji	6	6							
Pedeutoogia	15			15					
Język angielski (specjalistyczny)	100	25	25	25	25				
Journal club	24	3	3	3	3	3	3	3	3
Prawo do udziału w dowolnych zajęciach realizowanych w AWF Poznań, związanych z tematyką doktoratu	*Bez limitu*								
Seminarium semestralne	56	8	8	8		8	8	8	8
Seminarium śródokresowe z udziałem komisji oceniającej (w ramach oceny śródokresowej)					8				
Praktyki zawodowe: prowadzenie zajęć dydaktycznych**	240	30	30	30	30	30	30	30	30
SUMA	**646**	**174**	**169**	**81**	**66**	**41**	**41**	**41**	**41**

* poświadczona przez promotora w corocznej pisemnej opinii

** rozliczenie w cyklu rocznym

Opis zajęć

Realizacja badań naukowych (bez limitu)

Badania naukowe realizowane są pod kierunkiem promotora, zgodnie z harmonogramem przedstawionym w Indywidualnym Planie Badawczym doktoranta. To najważniejsza i nadrzędna aktywność doktoranta, która jest istotą kształcenia w Szkole Doktorskiej, wspierana wiedzą i umiejętnościami nabywanymi podczas zajęć opisanych poniżej.

Aparat pojęciowy nauk o kulturze fizycznej (30 godz.)

Celem zajęć jest zapoznanie doktoranta z podstawowymi terminami wykorzystywanymi w naukach o kulturze fizycznej w celu opisu występujących tu zagadnień oraz określenia ich znaczenia, a także implikacji praktycznych. Celem zajęć jest także doskonalenie umiejętności analizy tekstu, wyciągania wniosków oraz swobodnego formułowania myśli i wypowiadania się w zakresie zagadnień z obszaru kultury fizycznej. W formie wykładów oraz ćwiczeń (praca z tekstem) zostaną omówione pojęcia: kultura fizyczna, nauki o kulturze fizycznej, nauki o zdrowiu, wychowanie fizyczne, sport, fizjoterapia, rekreacja fizyczna, turystyka, aktywność fizyczna, pomiar aktywności fizycznej, motoryczność człowieka, sprawność fizyczna, pomiar sprawności fizycznej, normy sprawności fizycznej.

Filozofia i etyka nauki (30 godz.)

Celem przedmiotu jest zapoznanie doktorantów z problematyką filozofii nauki i etyką nauki w ich zasadniczych obszarach. Przekazywana wiedza ma pomóc w ukształtowaniu poglądu na rolę nauki, badań naukowych i postaw etycznych, wyznaczających standardy moralne pracy naukowej i dobre praktyki w badaniach naukowych. W oparciu o wykładane treści doktorant ma sposobność nabycia umiejętność identyfikacji dylematów z filozofii nauki i etyki oraz ich rozwiązywania, a przede wszystkim krytycznego myślenia w podejściu do kluczowych tez i założeń istniejących nurtów badawczych w filozofii nauki, bez rezygnacji z wartościujących (etycznie) odniesień do interpretowanej rzeczywistości społeczno-kulturowej w nauce.

Metodologia pracy naukowej (40 godz.)

Głównym celem zajęć jest opanowanie przez doktoranta podstawowej wiedzy oraz umiejętności umożliwiających efektywne planowanie oraz prowadzenie badań naukowych o charakterze empirycznym w obszarze nauk o kulturze fizycznej. W aspekcie bardziej szczegółowym realizowane są m.in. następujące zagadnienia: wiedza naukowa a wiedza potoczna, miejsce nauk o kulturze fizycznej w klasyfikacji nauk, charakterystyka etapów procesu badawczego, charakterystyka problemu badawczego, klasyfikacja problemów badawczych, problemy badawcze w naukach o kulturze fizycznej, formułowanie oraz klasyfikacja hipotez badawczych w naukach o kulturze fizycznej, pojęcie oraz klasyfikacja zmiennych i wskaźników, charakterystyka podstawowych modeli badawczych (badanie korelacyjne a model eksperymentalny w naukach o kulturze fizycznej), zagadnienie doboru próby, zasady konstruowania kwestionariuszy, planowanie i tworzenie projektu badawczego w obszarze nauk o kulturze fizycznej.

Szkoła Doktorska AWF Poznań

Metody statystyczne w badaniach naukowych (40 godz.)

Głównym celem zajęć jest opanowanie przez doktoranta podstawowej wiedzy oraz umiejętności z zakresu statystyki umożliwiających efektywną analizę danych w obszarze nauk o kulturze fizycznej. Podejmowane są m.in. następujące zagadnienia: elementy statystyki opisowej, elementy statystycznej weryfikacji hipotez, podstawowe testy parametryczne i nieparametryczne dotyczące istotności różnic (dane niezależne oraz dane zależne), podstawowe miary siły związków miedzy zmiennymi, wprowadzenie to technik średniozaawansowanych – analiza regresji wielokrotnej (w tym dobór predyktorów metodą krokową postępującą oraz wsteczną), regresja logistyczna, wieloczynnikowa analiza wariancji, analiza dyskryminacyjna, analiza kanoniczna, analiza skupień, analiza czynnikowa. Zagadnienie wielkości efektu, wyznaczanie liczebności próby na podstawie analizy mocy testu statystycznego.

Formalne aspekty uprawiania nauki (łącznie 71 godz.)

- **dzień informacyjny** (6 godz.) – dopełnienie formalności związanych z przyjęciem w poczet doktorantów AWF w Poznaniu, zwiedzanie laboratoriów Uczelni;
- **korzystanie z baz literaturowych** (6 godz.) – przegląd baz literatury naukowej dostępnych w Uczelni, zasady/techniki racjonalnego, trafnego i sprawnego wyszukiwania i pozyskiwania specjalistycznej literatury naukową (artykuły, podręczniki);
- **wniosek do komisji bioetycznej** (4 godz.) – zasady prowadzenia badań naukowych z udziałem ludzi w świetle Deklaracji Helsińskiej, zasady prowadzenia badań naukowych z udziałem zwierząt w świetle wymogów Krajowej Komisji Etycznej ds. Doświadczeń na Zwierzętach, omówienie obowiązujących zasad wnioskowania do lokalnej komisji bioetycznej/etycznej ds. doświadczeń na zwierzętach, niezbędna dokumentacja, wypełnianie wniosku w praktyce;
- **listy czasopism naukowych, miary bibliometryczne** (4 godz.) – oficjalny wykaz czasopism naukowych MNiSW, uznane międzynarodowe listy czasopism (Journal Citation Reports, Scopus), miary oceny czasopism i naukowców (punktacja MNiSW, impact factor, *h*-index, liczba cytowań/autocytowań itp.);
- **proces publikacyjny (czasopisma recenzowane)** (15 godz.) – informacje praktyczne dotyczące składania artykułu do recenzowanego czasopisma naukowego, omówienie i przećwiczenie formalnych etapów składania manuskryptu artykułu do recenzji, zjawisko drapieżnych wydawców/czasopism, zasady ustalania współautorstwa prac naukowych;
- **finansowanie nauki (instytucje)** (6 godz.) – informacje o instytucjach i sposobach pozyskiwania funduszy na badania (projekty) naukowe, wybór instytucji adekwatnie do specjalności badawczej, wskazówki praktyczne;
- **przygotowanie wniosku grantowego** (6 godz.) – praktyczne wskazówki i ćwiczenia związane z wypełnianiem wniosków grantowych;
- **zarządzanie projektem badawczym** (6 godz.) – zasady zarządzania własnym projektem badawczym;

Szkoła Doktorska AWF Poznań

- **kierowanie zespołem badawczym** (6 godz.) – przygotowanie do pracy w zespole badawczym, zasady współpracy;

- **komercjalizacja badań, przedsiębiorczość** (6 godz.) – możliwości komercjalizacji badań naukowych;

- **warsztaty prezentacji i autoprezentacji** (6 godz.) – rozwijanie umiejętności tworzenia prezentacji z perspektywy zachowań autoprezentacyjnych, które mają odzwierciedlać zakładane cele w określonych sytuacjach naukowych i dydaktycznych. Uprawianie zawodu nauczyciela akademickiego wymaga m.in. świadomości wpływu społecznego, jaki wzajemnie wywieramy w relacjach ze studentami i współpracownikami. Zajęcia warsztatowe mają rozwijać refleksję doktorantów w odniesieniu do różnych sposobów kreowania publicznych wizerunków (prezentacje na zajęciach ze studentami, seminariach, konferencjach naukowych). Doktoranci będą poddawali analizie motywy, wybrane strategie i style autoprezentacji oraz dyskutowali nad fragmentami własnych prezentacji

---

Pedeutologia (15 godz.)

Celem przedmiotu jest zapoznanie doktorantów z elementami konstytuującymi nauczycielski profesjonalizm, zwłaszcza z zakresem nieustannie aktualizowanej wiedzy, umiejętności, postaw. Wspólnie z doktorantami dyskutowane są etapy rozwoju zawodowego nauczycieli (wchodzenie w rolę zawodową, pełna adaptacja do roli, jej twórcze przekraczanie). Doktoranci poddają refleksji fazy samorozwoju dokonującego się poprzez studiowanie własnej praktyki w konfrontacji z innymi, testowanie własnych idei w badaniach. Zajęcia mają rozwijać refleksję i dialogiczny sposób bycia doktorantów i motywować do całożyciowego uczenia się rozwijającego nauczycielski profesjonalizm.

Język angielski (specjalistyczny) (100 godz.)

Doskonalenie praktycznej znajomości języka angielskiego na poziomie pozwalającym na wykorzystanie w pracy naukowej, w tym studiowanie literatury fachowej, przygotowanie manuskryptu artykułu naukowego do publikacji, przygotowanie i wygłoszenie referatu naukowego, dyskusję naukową w swojej specjalności lub wykorzystanie w innych sytuacjach związanych z działalnością naukową.

Journal club (24 godz.)

Podczas zajęć w formie konwersatorium dyskutowane są różnorodne doniesienia i problemy naukowe wskazane przez doktorantów lub wykładowcę. Dyskusja odbywa się tylko i wyłącznie w języku angielskim w celu wzmocnienia umiejętności swobodnego posługiwania się fachowym słownictwem.

Dowolne zajęcia do wyboru

W ramach oferty dydaktycznej AWF w Poznaniu doktorant ma prawo skorzystać z dowolnych zajęć dydaktycznych na studiach pierwszego/drugiego stopnia lub jednolitych magisterskich w celu poszerzenia i pogłębienia wiedzy lub umiejętności niezbędnych w realizacji projektu doktorskiego.

Szkoła Doktorska AWF Poznań

Seminarium semestralne (58 godz.)

Celem jest przedstawienie bieżącego stanu i postępu prac nad problemem badawczym przewidzianym w dysertacji oraz wsparcie doktorantów poprzez fachową, krytyczną i przyjazną dyskusję w gronie badaczy różnych specjalności i wszystkich doktorantów Szkoły Doktorskiej. Seminarium organizowane w formie otwartej z udziałem osób zainteresowanych lub zaproszonych z Uczelni i spoza niej.

Seminarium śródokresowe (8 godz.)

Seminarium stanowi część otwartą śródokresowej oceny Indywidualnego Planu Badawczego (IPB) doktoranta na koniec czwartego semestru kształcenia. Celem jest przedstawienie zrealizowanych działań badawczych przewidzianych w harmonogramie IPB – przed komisją powołaną przez Radę Naukową Uczelni. Seminarium ma formę otwartą, tzn. poza komisją mogą w nim wziąć wszyscy zainteresowani i zaproszeni z Uczelni i spoza niej.

Praktyki zawodowe: prowadzenie zajęć dydaktycznych (240 godz.)

Doktoranci prowadzą zajęcia dydaktyczne z grupami studenckimi jako wykładowcy lub asystują w takich zajęciach. Celem jest wdrożenie do specyfiki pracy dydaktycznej w uczelni wyższej pod względem merytorycznym, organizacyjnym i pedagogicznym. Doktorant wybiera lub jest kierowany na zajęcia zgodnie z jego kompetencjami zawodowymi, profilem wykształcenia i potrzebami Uczelni.

Kompetencje społeczne (nieujęte bezpośrednio w programie kształcenia)

Zakłada się, że w toku badań naukowych, zajęć obowiązkowych i nadobowiązkowych doktorant pośrednio uzyskuje lub wzmacnia poniższe kompetencje:

- Wykazuje wysoki poziom etyczny i intelektualny.
- Propaguje potrzebę stałego podwyższania poziomu wiedzy i kwalifikacji w dziedzinie nauk o kulturze fizycznej i nauk o zdrowiu.
- Wykazuje inicjatywę w określaniu nowych kierunków badań i tworzeniu zespołów dla ich realizacji.
- Wykazuje krytycyzm w odniesieniu do swoich i cudzych osiągnięć w pracy naukowej, działając na rzecz jej usprawnienia i wzrostu jej efektywności.
- Wykazuje się innowacyjnością i zaangażowaniem w pracy zawodowej. Jest autorytetem w swojej specjalności.
- Wykazuje odpowiedzialność za bezpieczeństwo pracy i potrafi zadbać o zorganizowanie bezpiecznych warunków pracy dla zespołu pracowników.
- Jest przygotowany do pracy w zespole badawczym.
- Wykazuje inicjatywę w nawiązywaniu kontaktów naukowych krajowych i międzynarodowych.
- Kompetentnie ocenia efekty pracy badawczej w dziedzinie nauk o kulturze fizycznej i nauk o zdrowiu oraz ich aspekty etyczno-społeczne.

Szkoła Doktorska AWF Poznań